

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ภาษาศาสตร์ระบบเสียงที่มนุษย์เปล่งออกมาเพื่อสื่อความหมายซึ่งกันและกัน และใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความจริงของงานของมวลมนุษย์

หลังสงครามโลกครั้งที่สองนี้วิวัฒนาการทางการศึกษาแผนใหม่ ได้เริ่มมีบทบาทมากขึ้น และเป็นเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงในทางการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสอนภาษาต่าง ๆ ในหลักสูตรอุดมศึกษาก็มีวิชาภาษาศาสตร์เพิ่มขึ้น

นักภาษาศาสตร์หลายคนก็ได้พยายามค้นคว้าวิธีการที่จะในการสอนภาษาต่างประเทศหรือสอนอย่างเต็มที่และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และจากการคิดค้นนี้เองจึงได้พบว่า ภาษาทุกภาษานั้นต่างก็มีระบบเสียง และโครงสร้างทางไวยากรณ์ เป็นแบบอย่างของตนเอง และในการสอนภาษาหนึ่ง ให้แก่ผู้รู้ภาษาหนึ่ง อาทิเช่น สอนภาษาอังกฤษให้แก่คนที่ใช้ภาษาไทย หรือสอนภาษาไทยให้แก่คนที่ใช้ภาษาอังกฤษ นั้นจึงจำเป็นจะต้องใช้วิธีการเปรียบเทียบทั้งระบบเสียง, โครงสร้างทางไวยากรณ์ และศัพท์ของทั้งสองภาษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจ และสามารถแก้ไขสิ่งที่ เป็นปัญหาของตนได้

ระบบเสียงและโครงสร้างของวิชาภาษาอังกฤษนั้น ได้มีผู้ศึกษาค้นคว้าความหลักภาษาศาสตร์ไว้มาก แต่ของภาษาไทยนั้นยังมีน้อย จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาเพิ่มเติมให้มากขึ้นอีก เพื่อจะได้นำต่อจากการศึกษานั้นมาเปรียบเทียบทั้งระบบโครงสร้างของภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อช่วยผู้เรียนที่เป็นคนไทย และในขณะเดียวกันก็ช่วยผู้เรียนที่เป็นชาวต่างประเทศด้วย

ผู้ริเริ่มศึกษาภาษาไทย ความหลักภาษาศาสตร์ คือ Mary R. Hass นักภาษาศาสตร์ชาวอเมริกัน ผู้ซึ่งได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากสมาคมภาษาศาสตร์ แห่งอเมริกา ได้เขียน

หนังสือเกี่ยวกับภาษาไทยไว้ 4 เล่ม¹

ใน ค.ศ. 1954 Richard B. Ness นักภาษาศาสตร์ชาวอเมริกันได้วิเคราะห์
ไวยากรณ์ของภาษาไทยขึ้น²

ใน ค.ศ. 1960 นางสาว ฟุ้งเฟื่อง เครือทราฐ ได้วิเคราะห์ระบบเสียงในภาษา
ไทยเปรียบเทียบกับระบบเสียงในภาษาอังกฤษ³

ใน ค.ศ. 1961 นางสาว เจลา ไชยรัตน์ ได้เขียนวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพิววิเคราะห์
ไวยากรณ์ของภาษาไทยเปรียบเทียบกับไวยากรณ์ของภาษาอังกฤษโดยใช้ทฤษฎีการแปรรูปประโยค
(Transformation Theory)⁴

ใน ค.ศ. 1962 นางสาว วิจิตร ณัฏฐวิบูลย์ (นางวิจิตร ภาณุพงศ์) ได้เขียน
วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพิววิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประโยคที่ใช้ในการสนทนาในภาษาไทยสมัยใหม่⁵

¹Mary R. Hass and Henry R. Subhanka, Spoken Thai, (New York: Henry Holt and Company, 1945).

Mary R. Hass, Thai Reader, (Washington, D.C.: The American Council of Learned Societies, 1954).

Mary R. Hass, The Vocabulary, (Washington, D.C.: The American Council of Learned Societies, 1955).

Mary R. Hass, The Thai System of Writing, (Washington, D.C.: The American Council of Learned Societies, 1956).

²Richard B. Ness, "An Outline of Siamese Grammar" (Unpublished Ph.D. Dissertation, Yale University, New Haven, 1954).

³Feongfuang Kruatrachue, "Thai and English: A Comparative Study of Phonology for Pedagogical Application" (Unpublished Ed.D. project report, Indiana University, Bloomington, 1960).

⁴Chalae Chaiyaratana, "A Comparative Study of English and Thai Syntax" (Unpublished Ph.D. Dissertation, Indiana University, Bloomington 1961).

⁵Vichintana Chantavibulya, "Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai" (Unpublished Ph.D. Dissertation, University of London, London, 1962).

ใน ค.ศ. 1963 นาย อุดม วโรตมสิขสิขดิศ์ ได้วิเคราะห์ไวยากรณ์ของภาษาไทย โดยใช้หลักการแปรรูปประโยค (Transformation Theory)⁶

ใน ค.ศ. 1964 Richard B. Ness ได้วิเคราะห์ไวยากรณ์ไทยอีกครั้งหนึ่ง⁷

ใน ค.ศ. 1965 นางสาวพรณี รุทระวณิช (นางพรณี สากริก) ได้เขียนวิทยานิพนธ์คุณวุฒิบัณฑิต วิเคราะห์ระดับเสียง การเน้น การพูดของภาษาไทย และเปรียบเทียบกับการออกเสียงสูงต่ำเป็นทำนองเสียงชั้นพื้นฐานของภาษาอังกฤษ (Basic Intonation Patterns)⁸

ใน ค.ศ. 1966 ได้มีผู้วิเคราะห์ภาษาไทยตามหลักภาษาศาสตร์เพิ่มเติมและเขียนเป็นวิทยานิพนธ์ ระดับชั้นปริญญาโทบัณฑิต ๗ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 4 ท่านด้วยกัน⁹

แต่ทว่าเหตุผลที่ว่างงานต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วนี้ไม่ได้ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับประโยคคำสั่งโคบเฉพาะ ข้าพเจ้าจึงได้เลือกเรื่องนี้เป็นหัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

⁶Udom Waretanasikkhadit, "Thai Syntax: An Outline" (Unpublished Ph.D. Dissertation, University of Texas, Austin, 1963)

⁷Richard B. Ness, Thai Reference Grammar, (Washington, D.C.: U.S. Government Printing Office, 1964).

⁸Panninee Rutaravanija, "An Analysis of Elements in Thai That Correspond to the Basic Intonation Patterns of English" (Unpublished Ed.D. project report, Teachers College, Columbia University, New York, 1965).

⁹นางสาว สายชาว อินทิสาน, "แบบประโยคคำถามและคำตอบที่ไร้ทักในภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พระนคร, 1966).

นางสาว วลี นิยมไพยอบ, "คำขอร้องในภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พระนคร, 1966).

นางสาว สุจิตรา มรุมินเทพ, "คำร่ำในภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พระนคร, 1966).

นางสาว สุจิตรา อังวิชนกุล, "บุรพทในภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พระนคร, 1966).

1.2 ข้อความรองปัญหา

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงประโยคคำสั่งประเภทต่าง ๆ ที่ใช้พูดในภาษาไทย

1.3 ความมุ่งหมายของการวิจัยนี้

ในการวิจัยนี้มุ่งที่จะศึกษาประโยคคำสั่งประเภทต่าง ๆ ในภาษาพูดของไทย โดยพิจารณาโครงสร้างของประโยคคำสั่งแต่ละประเภทตามหลักภาษาศาสตร์ เพื่อจะได้นำข้อที่ได้จากการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาต่างประเทศเช่น ภาษาอังกฤษ โดยมีหลักการ เปรียบเทียบเพื่อค้นหาสิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนที่เป็นคนไทยในการศึกษาภาษาอังกฤษ

1.4 ความจำเป็นที่ควรมีการวิจัยนี้

การศึกษาเกี่ยวกับประโยคคำสั่งประเภทต่าง ๆ ในภาษาไทยนั้นเป็นสิ่งจำเป็น เพราะเหตุดังต่อไปนี้

- ก. การศึกษาโครงสร้างภาษาไทยนั้น เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่งในการเรียนการสอนภาษาทั้งภาษาไทย และ ภาษาต่างประเทศ
- ข. ประโยคคำสั่งประเภทต่าง ๆ ที่ใช้พูดในภาษาไทยนั้น ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดได้ศึกษาวิเคราะห์โดยละเอียดมาก่อนเลย

1.5 การวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ /

พระยาอุปกิตศิลปสาร ได้กล่าวถึงประโยคคำสั่ง ไว้ในหนังสือ หลักภาษาไทย¹⁰ ในหัวข้อเรื่องบอกว่า อาศัยที่มาอาโคขณวิบาว่า อาศัยที่มาลา คือ ระเบียบของกริยาที่แสดงเนื้อความบังคับ อ้อนวอน ขอร้อง ห้าม แนะนำ หรือ คัดค้าน คำที่ใช้ประกอบ อาศัยที่มาอาโคขณ จง, ขอร้อง, ออย่า, ขอรอย่า, ขอร้องอย่า, โปรด, โปรดโปรด, ออย่าเพ่อ, เวียญ, ขอเวียญ, เถิด, เถอญ, วิ, เชีย, นะ และอื่น ๆ

¹⁰อุปกิตศิลปสาร, พระยา., หลักภาษาไทย, ไทยวัฒนาพานิช, 2497. หน้า 97.

นาย กำชัย ทองหล่อ ไก่กล่าวถึงคำสั่งไว้ในหนังสือ หลักภาษาไทย¹¹ ในหัวข้อ เรื่องย่อว่า อาณัติมาลาโดยแยกออกเป็น 4 หัวข้อใหญ่ คือ

ก. แสดงความบังคับ เช่น

เข็ของออกจากบ้านเดี๋ยวนี้

ข. แสดงความอ่อนวอน ขอร้อง เช่น

ขอให้พระองค์ทรงพระเจริญ

ขอให้พ่ตามฉันทเกิด

ไปรทังเงียบ ๆ

ค. แสดงความสั่ง หรือ คำสั่ง เช่น

จงไปเดี๋ยวนี้

มาทางนี้ซี

ง. แสดงความทาม เช่น

ขออย่าแสดงกริยาเช่นนี้

อย่าพูดเสียงดัง

นางสาว เจลา ไชยรัตน์ ไก่กล่าวถึงประโยคคำสั่งไว้ในวิทยานิพนธ์คุณวุฒิบัณฑิต เรื่อง "A Comparative Study of English and Thai Syntax"¹² ในหัวข้อ เรื่องย่อที่ว่า "Imperative" ซึ่งสรุปออกมาได้ว่า

คำที่แสดงคำสั่งนั้นมีอยู่หลายคำด้วยกัน อาทิเช่น อย่า, กรุณา, ขอ, ช่วย, วาน, ไปรท, เสีย, เดชะ, นะ ซี

¹¹กำชัย ทองหล่อ, หลักภาษาไทย, พระนคร, 2495, หน้า 280

¹²Chaloa Chaiyaratana, "A Comparative Study of English and Thai Syntax" (Unpublished Ph.D. Dissertation, Indiana University, Bloomington, 1961). หน้า 226

Richard B. Ness โทกล่าวดึงคำซึ่งไว้ในหนังสือ Thai Reference Grammar ในหัวข้อเรื่อง คำลงท้ายประโยค (Particles)¹³ ว่า

ละ เป็นการแนะนำอย่างนุ่มนวล
ซี เป็นการกระตุนให้คนฟังถาม
นะ เป็นการกระตุนให้ยอมรับตามซึ่งผู้พูดประสงค์หรือบอก คำนี้ใกล้เคียงกับคำว่า "ซี" มากแต่กลอนข้างจะสุภาพกว่า

นางสาว พรรณี รุทธาวณิช (นางพรรณณี ชาติกริก) โทกล่าวดึงประโยคคำซึ่งไว้ในวิทยานิพนธ์ของปณิธิ เรื่อง "An analysis of the Elements in Thai That Correspond to the Basic Intonation Patterns of English" ในหัวข้อเรื่อง Attitude Sentence Particles¹⁴

/na/	เป็นการเน้น หรือ แสดงความรู้สึกว่าเคย หรือ รอรอง
/the/	เป็นการรักชวน หรือ กระตุน
/na' ↑ /	เป็นการเน้นอย่างนุ่มนวล
/na ↓ /	เป็นการเน้นอย่างหนักแน่น
/the' ↑ /	เป็นการกระตุน
/the ↓ /	เป็นการรักชวน

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยนี้มีดังนี้

1. จะวิจัยเฉพาะเรื่องประโยคคำซึ่งประเภทต่าง ๆ ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่ง

¹³Richard B. Ness, Thai Reference Grammar. (Washington D.C.: U.S. Government Printing Office, 1964). หน้า 207, 210 และ 211

¹⁴Panninee Rudaravanija, "An Analysis of the Elements in Thai that Correspond to the Basic Intonation Patterns of English" (Unpublished Ed.D. Project report, Teachers College, Columbia University, New York, 1965). หน้า 93-96

ของการศึกษาโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาไทย

2. ภาษาที่นำมาวิจัย เป็นภาษาพูดในชีวิตประจำวันที่ใช้อยู่ในกรุงเทพฯ

3. ภาษาที่นำมาวิจัย เป็นภาษาพูดที่ใช้ระหว่างบุคคลธรรมดา มีคำกริยากรรม
ไปถึง ราชศัพท์ หรือ ภาษาวรรณคดี

4. การแบ่งประเภทของคำในประโยคคำสั่งประเภทต่าง ๆ นั้น จะนำไปตาม
หลักการจัดแบ่งคำเป็นหมวดคำตามที่ นางสาว วิจิตร ณัฏฐวิบูลย์ (นางวิจิตร ณัฏฐวิบูลย์)
ได้แบ่งไว้¹⁵

¹⁵Chantavibulya แสดงเกี่ยวกับข้างต้น หน้า 161-227

ในวิทยานิพนธ์ของ นางสาววิจิตร ณัฏฐวิบูลย์ (นางวิจิตร ณัฏฐวิบูลย์) ได้แบ่ง
หมวดคำ (word class) โดยใช้กรอบประโยคทดสอบ 3 ตำแหน่ง 1 4 ตำแหน่ง 1 5
และ 5 ตำแหน่ง 1 6 เป็นเครื่องมือในการกำหนดว่าคำใดอยู่ในหมวดคำชนิดไหน เช่น

1. คำนาม หรือ กริยากรรม

คำใดก็ตามที่สามารถมาแทนที่ในตำแหน่งที่ 1 ของกรอบประโยค 3 ตำแหน่งก่อน
ได้ถือว่าเป็น คำนาม และคำใดก็ตามที่มาแทนที่ 2 หรือ 3 ในกรอบประโยค เดิมได้ถือว่าเป็น
กริยากรรม

1. ก.) 1 2 แล้ว. เช่น นิค นอน แล้ว

ข.) 1 คำสั่ง 3. เช่น นิค คำสั่ง นอน

2. กริยากรรม

คำใดก็ตามที่มาแทนที่ 2 และ 3 ในกรอบประโยค 4 ตำแหน่งในกรณีที่สองข้างข้างนี้
ได้ถือว่าเป็น กริยากรรม

2. ก.) นาม 2 นาม แล้ว. เช่น แดง กิน ข้าว แล้ว

ข.) นาม คำสั่ง 3 นาม. เช่น แดง คำสั่ง กิน ข้าว

3. กริยาวิกรรม

คำใดก็ตามที่มาแทนที่ 2 และ 3 ในกรอบประโยค 5 ตำแหน่งในกรณีที่สาม ได้ถือว่าเป็น
กริยา วิกรรม

3. ก.) นาม 2 นาม นาม แล้ว. เช่น แม่ ให้ สกปรก น้องแล้ว

ข.) นาม คำสั่ง 3 นาม นาม. เช่น แม่ คำสั่ง ให้ สกปรก น้อง

รายละเอียดในหนังสือกล่าวไว้ข้างต้น.

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยนี้

ถึงแม้ว่าขอบเขตของการวิจัยจะเป็นเพียงเพื่อค้นคว้าเกี่ยวกับประโยคคำสั่งประเภทต่าง ๆ ที่ใช้พูดในภาษาไทย แต่ข้อที่ค้นพบจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในสถานต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. ครูสอนภาษาไทยแก่นักเรียนไทย และ นักเรียนต่างประเทศ
2. ครูสอนภาษาต่างประเทศให้นักเรียนไทย
3. นักเรียนที่เรียนภาษาไทย และ ภาษาต่างประเทศ
4. ชาวต่างประเทศที่เรียนภาษาไทย
5. ผู้แต่งตำราสอนภาษาไทยให้นักเรียนไทย และนักเรียนต่างประเทศ

และผู้แต่งตำราสอนภาษาต่างประเทศให้นักเรียนไทย

6. เป็นการเพิ่มผลงานการวิจัยทางด้านภาษาไทย

7. เพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนภาษาได้ใช้หลักภาษาศาสตร์เป็นเครื่องมือในการวิจัยในเรื่องอื่นต่อไป

1.8 การเก็บข้อมูล

ก. แหล่งข้อมูล ข้อมูลได้มาจากการสนทนากันระหว่างบุคคลต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยกับบุคคลอื่น
2. เพื่อนนิสิตในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. สมาชิกในบ้าน
4. บุคคลในร้านอาหาร

ข. วิธีการเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลใช้วิธีสังเกตจากการสนทนา และจดบันทึกไว้ การสนทนานี้มีโครงสร้างสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งขึ้นโดยเฉพาะ เป็นการสนทนาทั่วไป ในชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยบันทึกมาตามที่ได้สังเกตมา เมื่อนำข้อมูลมาวิจัยแล้ว ถ้าเกิดมีความสงสัยผู้วิจัยก็ได้เก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้สรุปปัญหานั้นได้

วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

ขั้นที่ 1 ชำระงานหนังสือหลักภาษาไทย วิทยานิพนธ์ และผลงานที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ภาษาไทย ทั้งที่เป็นผลงานของคนไทย และ คนต่างประเทศ

ขั้นที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งส่วนใหญ่ได้มาจากการสนทนาของผู้วิจัยกับเพื่อนนิสิต หรือ บุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนิสิตกับเพื่อนนิสิต สมาชิกในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน วิธีการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสังเกตจากการสนทนา แล้วจดบันทึกไว้เป็นการสังเกตการสนทนา ที่มีได้มีการสร้างสถานการณ์ใด ๆ เลย และเวลาที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลนี้ประมาณ 3 เดือน คือ ตั้งแต่ต้นเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2509 ถึงสิ้นเดือน มกราคม พ.ศ. 2510 และในระหว่างเวลาที่วิเคราะห์ข้อมูลนั้น เมื่อมีความจำเป็นก็ได้เก็บข้อมูลเพิ่มเติมอีกด้วย

ขั้นที่ 3 นำข้อมูลที่ได้นำมาพิจารณาวิเคราะห์คำซึ่งแต่ละประเภท โดยใช่วิธีพิจารณาคุณค่าทาง และหน้าที่ของคำต่าง ๆ ในประโยคคำสั่ง และจัดแบ่งหมวดหมู่ออกตามลักษณะ และ โครงสร้างของประโยค

ขั้นที่ 4 สรุป ผลการวิจัย และ ข้อเสนอแนะ